Anul I. Nr 8. | Exemplarul 2 Lei | Joi, 8 Februarie 1923.

DACIA NOUĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: CLUJ, Strada REGINA MARIA Nr. 51. Anunțuri se primesc la administrația ziarului și la agențiile de publicitate.

SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
Apare în fiecare Joi

ABONAMENT:
pe un an . . . . 100 Lei
pe jumătate an . . . . . 50 Lei

Protestăm și acuzăm!

Cei mai de seamă studenți, reprezentanții întregului corp studențesc bucureștean care îi aprobă cu unanimitate în faptele lor, zac astăzi la Jilava și Văcărești, arestați alături de dușmanii țării și ai ordinei sociale. Ziarul care reprezinta voința *tuturor* studenților, „Cuvântul Studențesc“, a fost oprit să mai apară și confiscat, iar redactorii lui dați în judecată. Ca o urmare „naturală“, s'a decis apoi închiderea Universității din București nu până la 8 Februarie cum fusese hotărât mai nainte, nici pe timp nehotărât, ci precis „până la sfârșitul acestui an școlar“, închizându-se totodată toate căminurile și celelalte instituțiuni de pe lângă Universitate, și retrăgându se toate bursele studenților români.

O adevărată mânie cerească s'a coborât deci peste studențimea creștină. Insă de ce? Pentrucă s'au iscat tulburări *provocate de studenții jidani.*

(In 30 Ianuarie 150 Jidani înarmați pătrund în Universitate, bat crunt pe 30 studenți români, îi mutilează, iar unuia, Lungulescu, îi crestează cu un fier pe frunte semnul crucii. Sunt apoi bătuți ei la rândul lor de creștinii veniți în ajutor. De aici scandaluri mari: „au fost bătuți Jidanii în Universitate“, demonstrații, agitații, protestări, închiderea prăvăliilor jidănești și în fine arestarea studenților „provocatori“ creștini și suprimarea organului lor oficial de propagandă națională).

Anchetele au stabilit, aceasta s'a spus și în Parlament, că provocatorii au fost studenții evrei. Intrebăm atunci guvernul: câți studenți evrei zac în temnițele românești? Noi știm că nici unul. De ce au fost atunci arestați numai studenții creștini (D-nii Crețu, Constantinescu, Simionescu, președinți de societăți studențești, și mulți alții) și dați repede în judecată? Și pe urmă oare „Hasmonaea“, ziarul studenților evrei, n'a fost totdeauna cu mult mai provocatoare decât ediția specială a „Cuvântului Studențesc“ de care s'a servit guvernul ca de o ocazie pentru înăbușirea prin forță a mișcării studențești, deși acea ediție nu arăta decât adevărul în lumina realității?

Noi, toți studenții clujeni, protestăm cu hotărâre și energie contra suprimării „Cuvântului Studențesc“ și întrebăm guvernul: de ce nu a suprimat ziarele jidovești („Hasmonaea“) și cele jidovite („Dimineața“, „Aurora“) cari denaturau adevărul, de altfel după obiceiul lor vechiu, pentru a agita spiritele împotriva studențimii? Sau poate acest fel de agitație nu e primejdioasă românismului, ci numai strigătul nostru de chemare la lupta de apărare națională? De ce n'a fost suprimat ziarul „*Ellenzék*“ din Cluj, al iredentiștilor maghiari din România, când scria, acu-s două săptămâni, că: „a sosit războiul mondial, să nu simulăm că mai credem într'o pace; a sosit timpul când întreaga omenire va trebui să recunoască, că toate tratatele de pace n'au fost decât niște nevrednice fițuici de hârtie“. In vreme ce se vindeau zecile de mii de exemplare ale acestui ziar, la noi se pregătea mobilizarea, erau mișcări de trupe, totuși nimeni nu s'a gândit să-l suprime. Când însă „Cuvântul Studențesc“ spune: „există un pericol semit la noi; e așa de mare, încât dacă nu începem lupta împotriva lui îndată, ne vom prăbuși. Români, treziți-vă la conștiința realității, părăsiți indolența ucigătoare“, și când protestează împotrivă atacului banditesc al Jidanilor în Universitate, — atunci repede s'a găsit cine să nu scape ocazia și să prinză studențimea în flagrant delict de provocare la răscoală. Ziarul e suprimat, actele și exemplarele vechi cofiscate, iar primredactorul, colegul N. N. Crețu, arestat împreună cu mulți alții și trimis în judecata parchetului pe baza art. 81, al. I din codul penal (vezi preciziile din „Dimineața“ din 3. II.), care spune astfel:

„Atentatul care va avea de scop a ațâța războiul civil, înarmând sau ridicând pe locuitori a se înarma unii contra altora, ori a săvârși omoruri și jefuiri înt'unul sau mai multe orașe sau sate, se va pedepsi cu muncă silnică pe toată viața“.

Nu ne temem bine'nțeles că va fi osândit colegul Crețu la muncă silnică pe viață, dar e bine să se știe că a existat la noi un parchet care a emis un mandat de arestare contra unui student pe baza acestui articol — pentru a ne justifica acuza și protestul nostru cel mai vehement contra acestui fel de a batjocori o studențime întreagă. Căci, când se pedepsesc și sunt batjocoriți reprezentanții reali ai studențimei, atunci e jignită și lovită întreaga studențime ca corp social de frunte.

Nu știm dacă cuvintele noastre vor pătrunde până la urechile miniștrilor, dar fiind siguri că pătrund acolo, în popor, unde toate lucrurile sunt cântărite și judecate după adevărata lor valoare, — în numele întregei studențimi clujene:

Protestăm împotriva arestării studenților români (în vreme ce studenții jidani sunt toți liberi, deși provocatorii au fost ei); împotriva suprimării ziarului întregei studențimi „Cuvântul Studențesc“ (în vreme ce „Hasmonaea“ studenților evrei apare mai departe, bătându-și joc de religia creștină); împotriva închiderii definitive, până la toamnă, a Universității din București; împotriva jignirii și disprețuirii studențimii întregi, care e cel mai curat și nobil corp social românesc;

acuzăm guvernul că deși știe că rezolvirea conflictului universitar depinde de Parlament, întârzie să ia avizul acestuia, căruia ne-am adresat dar nu întârzie cu aplicarea de sancțiuni negale și injuste împotriva studențimii române stăpânite de un singur gând: salvarea patriei de grozava primejdie care amenință să-i impue în locul robiei ungurești, austriace, rusești ori ciocoiești din care abea s'a eliberat, o robie jidănească și mai cruntă. Il acuzăm de părtinire a studenților evrei nepedepsiți, de tolerarea agitațiilor antiromânești, și de frica de a inaugura lupta care singură mai poate aduce mântuirea acestei țării infectate. Că e puternică organizația jidănească internațională, și nu putem începe lupta de apărare? Dar peste 10, 20 ani, va fi și mai puternică jidănimea a cărei forță merge tot crescând. Atunci, când începem dară lupta? Nicicând? Să murim mai bine în robie, cu rușine, decât în luptă, cu glorie, dacă e adevărat că nu mai există nici o scăpare? *Acuzăm guvernul* că nu s'a gândit la toate acestea și n'a acționat în consecință. A făcut deci un rău serviciu neamului românesc.

Noi, cari avem dela părinții noștri exemplul jertfei, dela ei cari au zăcut în temnițele Seghedinului și ale Clujului unguresc, — nu ne temem de represiunile injuste, deoarece știm că ele sunt tocmai o armă pentru isbândă. Drumul eliberării Ardealului a trecut prin celulele Gherlei și ale Seghedinului, și prin sălile juraților cari aplicau o lege nedreaptă și criminală. Noi, Românii liberi de astăzi, urmărim cu aceiași stăruință și hotărâre o țintă tot atât de sfântă: România românească! Vrea guvernul să-i conducă poteca prin cetățuia Jilavei și printre gratiile Văcăreștilor? Fie. Dar crede el oare că prin aceasta ne micșorează perseverența apostolatului nostru? Avangardele noastre, zecile de colegi în frunte cu Simionescu, Crețu, Constantinescu, cari au ajuns deja în acel loc al căii noastre, îi pot fi o dovadă despre faptul că se înșeală și că nu e de dorit să perziste în această greșală și mai departe.

Incheind, cerem încă odată imediata punere în libertate a colegilor arestați, cari au lucrat în numele întregei studențimi; cerem imediata reapariție a „Cuvântului Studențesc“, redeschiderea Universităților, trecerea chestiunilor studențești prin Parlament, pentru a-i cunoaște și opinia acestuia, și îngăduirea întrunirilor studențești, pentru a putea lua noui hotărâri.

Dacă nu va face așa, guvernul persistă să rămână pe calea greșită, și ne va convinge că la noi și pentru noi Românii, nu există dreptate, că la noi, în România aceasta proaspătă și mare, nu suntem noi stăpâni, ci finanța internațională jidănească. Și atunci, lupta noastră va primi poate un alt colorit!

Reamintim celor cari, sus puși, au în mână armele țării, că nimic nu se pierde în natură, și orice faptă își aduce răsplata cuvenită după sine. Sământa noastră e aruncată deja în ogor și nu va întârzia să încolțească și să se coacă. Iar, după seceriș, rodul va fi îmbelșugat, va avea o greutate, o valoare hotărâtoare, iar noi, posesorii lui, cei cari l-am semănat și l-am crescut cu munca noastră, vom avea dreptul să cumpănim faptele celor de astăzi și să-i judecăm. Atunci va ieși la iveală adevărul și rugina, la lumina răspunderii istorice. Sau poate aceasta este ceva prea imponderabil pentru actualul guvern?

DACIA NOUĂ.

„Lipitorile Satelor...“

Căderea în neant a hidrei, sau salvarea omenirei dela pieirea în robie...

„Binele ce caută spre folosul obștii, fie cât de mic, este cu mult mai folositoriu de obște decât cel mai mare bine ce caută numai spre folosul personal.“

Marele logofăt
Constantin Golescu.

Prietenia franceză

(*np.*) Dintre toate statele Orientului țara noastră s'a bucurat mai mult de simpatia Franței. Incepând cu sprijinul împăratului Napoleon III. In chestia unirei principatelor, până la evenimentele marelui război sora noastră latină nu și-a desmințit niciodată sentimentele sale frumoase.

In schimb și noi ne-am arătat totdeauna mândri de o dragoste atât de prețioasă și am căutat cu orice prilej, să ne manifestăm afecțiunea noastră, de multeori împotriva intereselor țării. Doar în decurs de decenii am sfidat alianța politică cu puterile centrale nu numai din cauză, că ea era nefirească din punct de vedere național, dar pentrucă legăturile noastre de rasă nu puteau să-și aibă rădăcinile lor naturale în pământ strein.

In tot acest interval am dus o luptă titanică cu noi înși-ne, pentru a ne apropia cât mai mult de Franța, nobila noastră protectoare, căutând să ne sustragem pe încetul unei tutele cu desăvârșire dușmane intereselor țării noastre.

Războiul mondial a sosit chiar la timp pentru a rupe definitiv o alianță nefastă, care țintuia pe loc progresul nostru politic și economic. Frăția de arme franco-română ni-a dat integritatea etnică și ne-a scăpat de o încătușare și o sclăvie, care părea, că nu mai are sfârșit. Astăzi ne putem mândri, că facem parte dintre prieteniile cele mai solide ale nobilului popor francez, care a salvat cu jertfe enorme întreagă omenirea de un dezastru îngrozitor. Noi Românii suntem datori surorei noastre latine cu o vecinică recunoștință.

Dar pentru ca rezultatele consfințite prin frăția de arme să le putem cimenta, este nevoie, de o apropiere cât mai intensivă de sufletul protectorului nostru. Este nevoie să ne întărim legăturile tot mai mult, atât pe terenul politic, cât și economic și cultural. Să nu uităm că dușmanii noștri comuni lucrează în ascuns, pentru a ne desbina. Ei întrebuințează toate mijloacele pentru a ne depărta simpatiile. Datori suntem deci ca acestor intrigi meschine, să le opunem o cât mai dârză rezistență.

Mijloacele ni le-a arătat marele nostru învățat N. Iorga, care cu vasta lui pricepere și neobosita lui energie a descălecat în metropola Franței și în alte orașe, ducând acolo pentru tineretul iubitor de cultură nesecatele lui izvoare de înțelepciune și profunde cunoștințe în domeniul istoriei noastre naționale.

La rândul ei Franța ni-a trimis o serie de învățați, a căror muncă o apreciem cu toată căldura sufletului nostru însetat de progres.

*

Durere, sunt între acești soli ai culturii franceze, oameni cari, nu știm, din miopie, sau naivitate, caută să interpreteze greșit rolul cu care au fost însărcinați.

Vorbim aci de acțiunea Dlui profesor *Thomas* dela secția de chimie biologică a institutului „Pasteur". Intr'adevăr dl profesor Thomas uită de însărcinarea ce a primit-o de acasă, atunci când se erijază în apărătorul intereselor jidovești dela universitatea noastră. Dacă dânsul nu cunoaște rostul studenților jidovești dela noi, să ne dea voie, să i-l lămurim noi în câteva rânduri.

Studenții evrei dela universitatea din Cluj în marea lor majoritate nu sunt cetățeni români, ci venetici veniți din Ungaria, Galiția vecie și Rusia. Ei n'au fost nici când prietenii noștri, ci au dușmanilor noștri comuni. Ei au venit aci să ne spioneze și să facă propagandă, împotriva legăturilor dintre Franța și România, ce vor trebui tot mai mult întărite chiar dacă ar trebui să trecem peste cadavre. Jidanii, prin firea lor, sunt filogermani.

Dialectul lor, care nu este decât o nemțească stricată, ni-o indică.

Ne permitem deci o nevinovată întrebare. Ce scop a călăuzit pe dl profesor Thomas, de a se pune în fruntea studențimei jidovești, pentru a o introduce la cursul dlui profesor Moldovan, contrar voinței studențimei române? Nu credc dânsul, că prin acest gest face un rău serviciu nobilei sale patrii, care așteaptă dela soli, ei propagarea culturii franceze curate, iar nici decum sfidarea prietenilor sinceri ai Franței în favorul dușmanilor ei celui mai primejdios?

Lucien Bourguès, un harnic propagator al amiciției franco-romane face într'un număr recent al lui „Le Petit Parisien", o constatare, durere, foarte adevărată. El spune: „Se pare că Germanii fac o sforțare serioasă pentru a recâștiga terenul pierdut dela războiu încoace."

A încuraja pe Jidani, cari sunt promotorii acestei propagande teutone, înseamnă a ajuta pe Nemți în sforțările lor de a-și implânta iarăși casca la gurile Dunării. Insă Românii se vor opune din răsputeri acestei tendințe, să o știe dl profesor Thomas.

Un document de mare valoare

Importanța „Protocoalelor"

Ce spune ziarul „Times" din Londra, și deputatul francez Léon Daudet.

Ziarul parisian „*L'Action Française*" publică un articol foarte prețios al deputatului francez *Léon Daudet*, relativ la valoarea „*Protocoalelor Ințelepților Sionului*", acest document de o așa de mare importanță pentru lupta contra Semiților, și pe care îl publicăm și noi în acest ziar.

Cităm textual din articolul lui Daudet:

„Aceste *Protocoale* par a fi, în linii generale, o adaptare a principiilor Talmudului la societatea contimporană, însă s'au coborât în niște detalii, preciziuni și un lux de instrucțiuni care le dau aspectul unui plan de bătae. Căci e vorba într'adevăr de o mare bătălie, e vorba, cum a spus Edouard Drumont în *France Juive*, de o luptă etnică, cu generali anonimi, sub forma societăților pe acțiuni, și de care depinde soarta lumii întregi... Intr'o zi, la Cameră, unul din colegii mei mă întrebă, vorbindu-mi despre *Protocoale*: „E formidabil. Ce crezi despre ele?" Eu îi răspunsei: „Revoluția rusească se luminează pe neașteptate: e o întreprindere jidănească, menită să incendieze întregul univers." Georges Valois examinând tactica lui Lenin în posesiunile engleze din Orient și din Indii, a ajuns la aceleași concluzii...

„Suprimarea acestui document, — socotit, pe drept cuvânt, compromițător de către Ințelepții lui Izrael de după războiu, — fu cerută de către locotonent-colonelul Malone, membru al Camerei Comunelor. Ministrul răspunse în scris:

„Cred a ști că această broșură e o traducere a cărții publicate în 1905 în rusește, de către Sergiu Nilus. N'am constatat că broșura ar fi o reproducere nefidelă a cărții; nu știu care a fost scopul autorului. Mă tem că legea nu-mi dă nici o posibilitate de suprimare a acestei publicații..."

„E cunoscută rezerva tradițională a ziarului „*Times*" din Londra, în materie de polemică asupra chestiunii jidănești, căreia Anglia părea a-i fi refractară până în anii din urmă. Insă, în nrul său din 8 Mai 1920, *Times* publică o analiză a *Protocoalelor*, reprodusă și de *Vieille France* din 20 Mai și de *Action Française*, și pe care o reproduc din nou aici:

1) Există, — zice Times, — și a existat de secole întregi, o organizație politică internațională a Jidanilor.

2) Spiritul acestei organizații pare a fi o ură tradițională, eternă, a Creștinătății, și o ambiție titanică de a domina lumea.

3) Scopul urmărit în cursul veacurilor, e distrugerea Statelor naționale și înlocuirea lor cu o stăpânire jidănească internațională.

4) Metoda întrebuințată pentru a slăbi, pentru a distruge Statele politice existente, consistă în a le injecta idei cari sfârșesc prin a le desagrega, urmând o progresiune calculată cu dibăcie, dela liberalism la radicalism, pe urmă la socialism, la comunism și în sfârșit la anarhie, această *reductio ad absurdum* a principiilor de egalitate. In acest timp însă Israel rămâne neatins de doctrinele distrugătoare...

5) Nouile dogme politice din Europa creștină, politica ei și Constituțiile democratice, sunt toate la fel de disprețuile de bătrânii sau „Ințelepții" lui Israel. Pentru ei, guvernarea este o artă sublimă și secretă, care se câștigă numai prin cultură tradițională și rezervată unei elite reduse, în vre-un sanctuar ocult...

6) După această concepție despre guvernământ, masele nu sunt decât o turmă de disprețuit; iar conducătorii politici ai *Goimilor*, nu sunt decât niște simple păpuși în mânile bătrânilor lui Israel: cele mai adeseori sunt corupți, totdeauna neputincioși, ușor robiți prin măguliri, prin amenințări sau prin șantaj în folosul dominației jidănești.

7) Presa, Teatrul, Bursa, Știința, Legea, în mânile celor cari posedă tot aurul lumii, sunt tot atâtea mijloace pentru a înebuni opinia publică pentru a demoraliza tineretul, pentru a produce o excitație generală la viciu și a distruge aspirațiunile idealiste (cultura creștină), pentru crearea cultului banilor sunători, pentru răspândirea scepticismului materialist și a cinicei pofte de plăceri.

Acestea sunt concluziile la cari ajunge *Times*. In privința autenticității Protocoalelor, *Times* e obligat să admită următoarea alternativă:

— sau că *Protocoalele* sunt într'adevăr opera bătrânilor lui Israel; în acest caz, tot ceeace se poate spune, întreprinde și executa împotriva Jidanilor, devine legitim, necesar, urgent;

— sau că *Protocoalele* sunt opera unui falsificator, iar acest falșificator trebue să fi fost un profet făcător de minuni, deoarece a descris înainte de 1906, amănunt cu amănunt, tot ceeace e pe cale de a se înfăptui astăzi în Europa centrală și occidentală.

„N'am scăpat noi oare de pacea germană, — se întreabă cu îngrijorare „Times", — decât pentru a ne prăbuși în această prăpastie a păcii judaice?"

„...Nu voiu intra astăzi — continuă Léon Daudet — în detaliile acestor *Protocoale*, a căror citire mi s'a părut — cum să spun? — patetică. Viziunea materialistă a lui Israel, înăsprită de o lungă degenerare ereditară, atinge în acest document tăria oțelului, asemenea celor mai celebre pagini din Spinoza. Etica se impreună aici cu politica, o politică de Orient, cu o taină în mijloc și cu ramificări de pânză de paiangen. Istoricul, filosoful, patriotul, creștinul, va fi la fel de interesat de acest expozeu liniștit și rece al concepțiunilor — după părerea noastră — celor mai mo[n]struoase... Vă spun doar at[â]ta: citiți această carte, voi ce[i] cari căutați să înțelegeți evenimentele contimporane altfel de cât ca un șir de accidente, o[ri] ca *o poveste plină de sgom[ot] și de furie și fără însemnăt[ate]* despre care vorbește Shakespeare în *Macbeth*. Citiți, și după [ce] veți fi citit, meditați și mai al[es] propagați!

...Protocoalele sunt *un document*, nimic mai mult nici m[ai] puțin....

Léon Daudet
deputat al Parisului"

Studențimea română

către Poporul Român

In urma închiderii Universităților, a suprimării organului oficial studențesc „Cuvântul Studențesc", și a arestării celor mai entuziaști și fruntași luptători ai studențimi[i] întregul corp studențesc a răspândit în țară următorul ape[l] și protest:

Motto:
România este a Românilor NUMAI a Românilor, și a tuturor Românilor.
Nicolae Iorga.

Motto:
A suprima un ziar este o monstruozitat[e]
Ministru de Interne D-l Văitoian

Români din toate unghiurile, ascultați-ne!

Ziarul nostru pornit și întreținut din jertfa sănătății noastre zdruncinate în lungile nopți de veghe și întreținut cu sacrificiile voastre obștești, a fost oprit de a mai apare:

N'au fost deajuns necurmatele piedici ce ni le-au pus.

Toleranța voastră, Români, n'a fost deajuns.

Au ajuns să ne pună pumnul în gură în propria noastră casă.

Revoltătoare inconștiență!

Marți, colegi de ai noștri au fost bătuți și răniți la Universitate. Miercuri seara au fost schingiuiți, în acel ghetto-u jidovesc care se chiamă Văcărești. Joi, parte dintre conducătorii noștri, au fost chemați la poliție și reținuți acolo.

Nici acum, după 24 de ore, n'au fost liberați. Tot Joi, alți dintre noi, cei bătuți de jidani pe Văcărești, au fost arestați și dați în judecata micului parchet. Procesul lor, după o primă infirmare a mandatelor de arestare, se judecă în aceste clipe, din pricina apelului autorităților judiciare.

Dar nu s'au oprit aci.

Aseară am fost nevoiți să întrerupem temporal apariția ediției speciale, pentru că uzina ni-a întrerupt curentul la mașinile tipografice.

In timp ce oficinile din Sărindar își vărsau netulburate veninul împotriva noastră, în edițiile de provincie, colegi de ai noștri în freneticul lor elan, au pornit să învârtească ei singuri mașinile, făcând cu rândul doi câte doi.

Așa am izbutit să apărem aseară!

Și tot nu le-a fost deajuns!

Azi la orele 1 și ceva, primul procuror, însoțit de un judecător de instrucție și de alți doi domni, ne-au vizitat tipografia.

N'au făcut-o nici din politețe și nici ca să ne felicite pentru munca noastră entuziastă și dezinteresată, ci pur și simplu ca să ne pună pumnul în gură.

Corecturile numărului obișnuit, paginat și gata să fie pus sub ***tipar, ne-au fost luate, exem[-] plarele ediției speciale con[-] fiscate și orice nouă apariți[e] suspendată până la „noi or[-] dine".***

Știm ale cui sunt aceste o[r]dine, ale acelorași factotumi di[n] țara noastră, cari, după ce ne au acaparat aproape în întregim[e] avuția națională, după ce ne du[c] de nas opinia publică prin pres[a] lor venală, coruptă și pornografică, vor acum să ne zdrobească conștiința și mândria național[ă] ca să ne poată mai ușor sub[-] juga și POLITICEȘTE.

Iată cum cei care strigă p[e] toate cărările „libertatea presei" servind scopurile oculte ale [...] mai ocultelor alianțe universal[e] isbutesc prin machiavelicuri făr[ă] pereche să sugrume libertate[a] presei, care luptă pe față, pentr[u] ridicarea acestui obijduit popor.

Și asta în propria noastră țară.

Avem o constituție! Alta nou[ă] se plămădește. In nici una n[u] se vorbește despre restrângere[a] libertății gândului, a graiulu[i] sau a opiniei oricărui cetățea[n] român.

Și noi, studențimea țării, con[-] ducătorii ei de mâine și singuri[i] stâlpi neclintiți ai vredniciei noa[-] stre de neam, suntem supuși ca[-] rantinei și censurei.

Ziarul comuniștilor apare, pre[-] sa jidovească și jidovită taie ș[i] spânzură orice manifestare c[u] caracter național, și noi suntem reduși la tăcere!!

Instigatorii ovrei — cei car[i] după ce au bătut, au țipat și a[u] lansat tot ei cuvântul de ordin[e] să se închidă prăvăliile jidovești sunt scoși de la arest de poten[-] tații lor coreligionari.

Studenții români, bătuți și ră[-] niți, înfundă beciurile — și ne suntem forțați să nu le putem lua apărarea!

Și asta, — unde?!

Incă odată: IN CAPITALA ȚĂRII.

Am isbucni în râs, dacă n[u] ne-ar podidi lacrimi de durere.

Români,

Continuăm lupta!

Intimidările sunt pentru c[e-] lași; diversiunile ce se încearcă pentru inconștienți.

Rămânem strâns uniți sub steagul ridicat!

Dacă brazdele din față ni [se] trosesc, vom săpa mai adânc...

Fiți rezervele armatelor luptătoare! **Studențimea Română.**

Ultima ora

Frați Români și iubiți colegi încătușați!

Vi-s'a răpit cinstea, ați fost pălmuiți în față, ați fost călcați în picioare de către părinți vitregi, pentru singura cauză că sufletul vă lăcrăma de chinurile neamului și voința voastră voia să le aline.

Ziarul „Cuvântul Studențesc" a fost sugrumat, redactorii lui zac schingiuiți în întunericul temnițelor, așteptând judecata cruntă, fiindcă au cerut apărare pentru cei apăsați;

conducătorii studenților, cei mai aleși ai lor, au fost de-asemenea arestați, după ce au fost bătuți de Jidanii înarmați;

în acelaș timp revista studențească jidănească „Hasmonaea" care ne insulta Statul și religia zilnic, a fost lăsată să apară, ca și toate gazetele jidovești din țară, cum e „Facla" care atacă pe Rege, iar conducătorii lor au rămas neatinși;

s'au închis apoi Universitățile pe tot anul, pentru ca această studențime nebună să învețe minte să-și mai ridice glasul curat și entuziast care cere numai dreptate și apărare de tâlhari;

căminurile au fost închise, studenții vor fi dați afară, bursele retrase, drepturile nimicite.

Dar n'a fost destul atâta.

Mai era nevoe de o palmă puternică pe seama studențimii clujene în bloc, pentrucă ea a fost cea care a pornit mișcările naționale, și a fost mai crutață până acum:

I-s'a desființat pur și simplu organizația „Centrul Petru Maior", printr'un simplu decret al Senatului Universitar, inspirat de Dl Rector Iacobovici. 60 de ani a existat și a luptat această societate studențească. A trăit în Budapesta lui Tisza, i-au fost arestați conducătorii, dar nu a fost desființată societatea în sine. Acum însă, în Clujul României Mari, Senatul Universității ardelene a sugrumat-o, a ucis-o prin surprindere, pentru motivul că ea ar fi generatoarea mișcării studențești din Cluj. Arhiva ei atât de prețioasă, averea ei considerabilă, adunate prin munca a 60 de generații de studenți, au fost rechiziționate de Universitate.

Dar, se înșală cei ce cred că noi nu ne știm apăra de atacurile distrugătoare: nu considerăm de legală această desființare și refuzăm să o executăm. Ne vom apăra cu toate armele necesare.

Vom merge la Gherla, la Jilava ori Văcărești... Dar cei, cari mai rămân, vor merge să spună țării că cine sunt cei puși în fruntea ei, meniți s'o apere de dușmani și s'o îndrepte spre fericire!

Părinții noștri cei răi și vitregi vor să toarne gaz pe focul care ne arde sufletul? Istoria nu i-a învățat nimic? Nu știu ei că atunci când paharul se umple trebue să se verse?

De ce au făcut acestea?

Cine-și ia răspunderea consecințelor acestor — să le spunem pe nume — a acestor nelegiuiri?

Nu vom răbda să fim batjocoriți pentrucă vrem binele țării.

Cei ce urăsc pe conducătorii studențimii de azi, s'o știe că, lovind în ei, lovesc în zecile de mii de studenți și în voința țării care are un cuvânt, un drept, o energie, și va ști să curețe țara de răufăcătorii ei, oricari ar fi, și oriunde ar fi așezați.

Când, acu-s 3 luni, am pornit la luptă, nu ne-ați crezut că o începem deoarece nu mai putem răbda nedreptățile ce se fac poporului românesc de baștină, din partea acestor Jidani criminali și de către susținătorii lor renegați și vânduți. Ați fost surprinși, voi conducătorii, de proporția mișcării, de solidaritatea oțelită a luptei, și totuși nu ați crezut.

Acum, împinși de motive necunoscute nouă (?), vorbind de „interesul țării", tăiați, loviți cu piciorul în acești studenți ai țării, continuând a ignora realitatea și proporțiile ei.

Dar vă veți trezi odată, atunci când se vor stabili răspunderile, când vi se va cere socoteală de faptele de acum!

Și acea zi trebue să vină, deoarece poporul nostru nu poate muri.

Nu vă cerem nimic, căci nu avem încredere în voi, nu protestăm, căci e în zadar. Crestăm doar pe răbojul națiunii faptele, așteptând judecata.

Iar acum, vitejilor, cari dispuneți de batalioanele de jandarmi ai României, nu întârziați în a implânta din nou și mai adânc pumnalul vostru în pieptul nostru deschis și fără apărare. Ne așteptăm la aceasta, și nu ne speriem, loviți-ne!

Avem exemplul jertfei dela părinții noștri cari au zăcut în temnițele Seghedinului așa cum zac azi studenții în temnițele Văcăreștilor. Iar, dupăcum părinții noștri au biruit prin aceste jertfe, tot astfel avem în sufletul nostru crezul adânc că numai prin jertfe vom învinge și noi, și poporul românesc obidit în țara lui.

Ceasul suprem a bătut! La luptă, fraților, cu eroizm și curaj! Gândiți-vă totdeauna numai la țara voastră și deloc la voi înșivă!

Scrisoare deschisă
către
Parlamentul României

Domnilor Senatori
Domnilor Deputaţi,

Domniile voastre sunteţi părinţii patriei — urmaşii străbunilor *conscripti patres* — iar noi, studenţii, îi suntem copiii.

Prin aceasta nu vrem să ajungem la deducţia, de-altfel logică, de a spune că: „copiii fiind oglinda părinţilor", nu ne îndoim că sentimentele care ne agită pe noi nu numai că le aveţi şi Dv., dar că noi le deţinem chiar dela Dv. Altceva dorim noi acum: să stabilim aci raportul care trebue să existe totdeauna între un bun părinte şi un vrednic fiu. Noi nu contestăm faptul că Domniile Voastre sunteţi *buni* părinţi ai patriei, şi credem ferm că şi noi suntem *vrednici* fii ai ei, care ne gândim înainte de toate la ţara năpăstuită şi numai pe urmă la interesele noastre personale, lucru care e vrednic şi lăudabil.

Dacă e aşa — şi aşa este — trebue neapărat să se poată stabili un raport armonic între un asemenea tată şi un asemenea fiu, să existe o comunitate de vederi între ei, rezultând din această comunitate de simţăminte şi suferinţe, şi deasemenea trebue să rezulte de aci o identitate de program de luptă şi de acţiune sau reacţiune.

Plecând dela acest crez, ne adresăm acum, când nu mai avem cui ne adresa în ţara aceasta, vouă, iubiţi părinţi, şi am dori foarte mult să nu ne fi înşelat în premisele de mai sus. Vă rugăm să precizaţi, să exprimaţi şi să proclamaţi oficial acel raport, acea comunitate de aspiraţii dintre Dv. şi noi, pentru a putea opune astfel o stavilă invincibilă tuturor celor cari îşi bat joc de sufletul nostru şi de aspiraţiile lui. Vrem să vă spuneţi cuvântul (şi datoria Dv. de părinţi ai noştri vi-o impune) pentru ca el să fie auzit şi executat. Guvernul nostru e parlamentar. Ce dictează acest Parlament, reprezentantul poporului, va trebui să execute guvernul. Totul consistă însă în aceea, ca glasul Dv. să fie acela al ţării care v'a ales!

Şi acum să trecem la detalii:

Cunoaşteţi mişcarea studenţească şi nobilele ei scopuri. Nici o clipă nu ne îndoim că o aprobaţi aşa cum e ea, deoarece aşa cum e ea o aprobă ţara întreagă, iar Domniile Voastre nu sunteţi altceva decât exprimarea voinţei ţării, cari nu puteţi spune *nu* când ţara zice *da*.

Cunoaşteţi Domniile Voastre deasemenea şi fazele naturale şi aprobabile prin care a trecut studenţimea în această luptă, lăsând la o parte incidentele mici, dar totuşi regretabile, provocate de duşmanii noştri şi exploatate de presa lor. In procedura începută, ne-am adresat mai întâi primei instanţe, autorităţilor universitare: nu ne-au satisfăcut, şi n'am primit soluţiile propuse de ele, ci am mers cu o treaptă mai sus pe scara ierarhică: ne-am adresat guvernului; nu ne-a satisfăcut nici el şi i-am respins deci propunerile sale, deoarece mai aveam încă o instanţă superioară şi ultimă căreia aveam dreptul să ne adresăm: parlamentul. Aici însă lucrurile s'au complicat: guvernul în loc să recunoască dreptul nostru de apel şi de continuare a luptei cu mijloacele întrebuinţate şi până acum, a azvârlit brusc asupra-ne tot mănunchiul de trăznete de care dispunea, nemulţumit de refuzul nostru şi temându-se poate de urmările continuării pe căi legale a unei proceduri legale (care trebue separată de micile apendice şi incidente regretabile dar neprimejdioase şi provocate în întregime de tabăra adversă). Şi iată ce a făcut acest guvern:

A închis universităţile pe timp nedeterminat, iar pe cea din Bucureşti precis „până la sfârşitul anului şcolar".

A retras bursele, a decis că va închide căminurile din capitală, aruncând pe studenţi în stradă.

A suprimat cu o furie budapestană „Cuvântul Studenţesc", i-a confiscat numerile vechi, actele, şi trimiţând la Văcăreşti pe redactorii lui, i-a dat în judecată pentru crime grave. Totodată a arestat pe conducătorii autorizaţi ai studenţilor, insultând astfel întreaga studenţime.

Dar, în acelaş timp, nu a suprimat ziarul studenţilor jidani „Hasmonaea", care de mult ne batjocoreşte Statul şi religia în modul cel mai odios, nu i-a arestat redactorii, n'a arestat pe studenţii jidani cari au săvârşit atentatul din 30 Ianuarie şi nu li-a desfiinţat societăţile studenţeşti.

La Cluj însă, Senatul Universitar, printr'un simplu decret dat prin surprindere, a desfiinţat radical, a distrus, organizaţia studenţească „Petru Maior", rechiziţionându-i arhiva şi averea atât de preţioase, adunate de către noi studenţii prin luptă şi chin de 60 ani împliniţi. 60 de ani a trăit această societate, care a putut înfrunta Budapesta ungurească, (şi nu prin laşitate, căci conducătorii ei au cunoscut aproape toţi temniţa hunică), dar n'a mai putut fi tolerată în Clujul românesc! O tradiţie, o istorie, un altar sfânt şi glorios al neamului a fost dărâmat de autorităţile româneşti.

Dar până când toate acestea, până când?

Ne râd Jidanii în faţă, iar noi ne crispăm muşchii pentru a nu isbucni în a aplica noi pedeapsa de care înţelege să-i cruţe pretutindeni guvernul care nu îndrăzneşte să se atingă de imunitatea lor. Şi are dreptate guvernul: ei sunt tari şi se apără. Nu pe faţă, bine'nţeles, dar mai cu putere decât pe faţă. Noi însă, Românii, suntem fără apărare, noi putem fi loviţi comod şi liniştit.

Domnilor Senatori
Domnilor Deputaţi,

Suntem fără apărare, şi nu mai putem răbda. Guvernul, autorităţile universitare, toţi şi pretutindeni, toarnă cu sarcasm gaz pe focul sufletelor noastre. Nu mai putem răbda, vi-o spunem din nou. Şi, Doamne, ce se va întâmpla când nu vom mai avea puterea de a ne reţine în această pasivitate care suferă ori-ce, şi vom isbucni orbeşte, ne vom vărsa sufletul prea plin? Nu ne lăsaţi, iubiţi părinţi, să mergem spre ceea-ce noi nu vrem. Daţi-ne o mână de ajutor, căci nu mai putem îndura loviturile. Puneţi stavilă călăilor şi pedepsiţi-i, deoarece masa studenţească începe să murmure! Vi-am spus că noi, în lupta noastră, nu am aşteptat altceva decât glasul ultimei instanţe dela care mai puteam spera ceva, al Parlamentului. Nu lăsaţi oficialităţile ca, împreună cu Jidanii, să facă să ne devieze lupta spre ţeluri nedorite! Puneţi stavili inchiziţiei care ne-a năpădit, şi rezolviţi cererile noastre, într'un chip sau altul. Hotărârea noastră a fost până acum aceasta: Să epuizăm toată procedura legală, iar atunci când vom fi epuizat-o, vom depune armele, fie cu victorie, fie cu înfrângere, menţinând hotărârea de a continua lupta pe cale latentă, când n'avem ce mai face, conştiinţa fiindu-ne liniştită că am făcut tot ce e posibil deocamdată pentru salvarea ţării de pieire. Nu lăsaţi, domnilor, ca să fim abătuţi dela acest scop şi plan de luptă şi inebuniţi de torturile criminale cari răpesc uzul raţiunii şi împing la disperare.

Interveniţi,
Salvaţi ţara,
Pedepsiţi pe vinovaţi,
Faceţi-ne dreptate!

Nu lăsaţi pe mâna vânduţilor pe cei mai curaţi fii ai ţării!!

Căci suntem fiii ţării, şi ea va cere socoteală pentru noi, celor ce ne batjocoresc şi ne calcă în picioare!

Gândiţi-Vă la toate acestea, şi, cât mai curând, hotărâţi într'un fel sau altul, pentru a avea cuvântul Domniilor Voastre, singurul în care mai nădăjduim, deocamdată.

Intreaga studenţime română *face apel la patriotismul şi independenţa Dv. de cugetare şi hotărâre.*

Scrisoare deschisă
M. S. Regelui

Maiestate!

Studenţimea Română din toate unghiurile ţării este târâtă în mocirlele nedreptăţilor!

Pumnalele urei jidoveşti spintecă adânc în inimile noastre, cari bat pentru neamul românesc şi numai pentru Ţara Românească.

Din rănile noastre proaspete curge cel mai fierbinte sânge, care dacă nu Vei face să înceteze, va rămânea o pată neagră pentru istorie şi pentru viitorul ţării.

Cei mai fanatici iubitori de patrie şi cei mai vrednici conducători ai studenţimei române, zac cu căluşul în gură, în noaptea şi umezeala temniţelor!

Poliţaii — siguranţa ţării noastre(?) — cot la cot cu jidovii nevrednici de a trăi pe pământul sfânt al României, schingiuesc şi maltratează pe aceia ce gândesc şi lucrează *româneşte*, în ţara lor, pe care au făurit-o înfruntând cu bărbăţie gloanţele aducătoare de moarte toţi Românii, şi pentru care au luptat şi au murit strămoşii noştrii ai tuturora!

Din cauza jidanilor spurcaţi şi ucigaşi ai naţiunei noastre, porţile Universităţilor şi ale tuturor Şcolilor Inalte din întreagă ţara sunt închise pentru *Români!*

Conducătorii dela cârma ţării ne tratează în modul cel mai vitreg şi mai barbar. Nici răufăcătorii, nici hoţii, nici asasinii nu îndură atâtea mizerii, atâtea umilinţe, câte îndură *Studenţimea Românească!*

Mândria noastră de români adevăraţi este pălmuită de inconştienţii vremurilor sfinte pe cari le trăim!

Jidanii ne scuipă astăzi în faţă, pentru a ne putea răstigni mâine — dorinţă, pe care-o urmăresc de veacuri!

Organizaţiile noastre studenţeşti cari au menirea de a propaga naţionalismul în masele poporului, sunt călcate în picioare, sunt desfiinţate de acei cari nu simt româneşte şi cari ţin mai mult la banii jidoveşti decât l[a] viitorul ţării!

Suntem ameninţaţi sub fe[l] de forme de către trădători[i] laşi ai neamului crezând c[ă] ne vor înfrica de a ne ma[i] considera Români şi stăpân[i] pe pământul românesc, cre[-]zând că sub ameninţăril[e] cnutului ne vom sfii de a gândi româneşte şi de a n[e] mai iubi cu pasiune ţara.

Armele noastre de apărare: ziarele *noastre*, au fost suspendate şi confiscate şi redactorii lor vrednici de cinstea întregei ţări, sunt duşi pe băncile acuzaţilor, ca cei mai ordinari renegaţi, sunt trataţi ca cei mai înfami trădători de ţară, pentrucă au avut cutezanţa de *a propaga românismul în Ţara Românească!*

In vreme ce toate acestea se întâmplă, ziarele jidoveşti şi străine idealului nostru rânjesc colţii galbeni de ură, fac propagandă antiromânească, şi îşi bat joc de Dinastia Română!

...Şi aceşti spioni ai României sunt toleraţi, mai mult, încurajaţi chiar, de autorităţile cari pretind a fi româneşti!

Maiestate!

Cu inimi curate, cu suflete româneşti ne prosternăm înaintea Tronului României-Mari şi cerem să ni-se dee libertate deplină de a putea lucra, gândi şi simţi româneşte în ţara noastră!

Cerem o curăţire a şcolilor noastre de proporţiile exagerate de străini!

Cerem punerea în libertate a studenţilor arestaţi şi pedepsirea autorităţilor abuzive, cari par a fi vândute rasei lui Juda!

Cerem ca pedeapsa cu expluzare să se aplice tuturor străinilor cari şi-au bătut joc de religia creştină şi poporul românesc!

Maiestate!

Părinţii noştri şi întreg poporul românesc împreună cu noi, cerem aer românesc, că ne sufocă străinii în propria noastră ţară!

Eroii dela Oituz, Mărăşti şi Mărăşeşti au murit ca să ne lese o ţară românească, şi nu una jidovească!

Maiestate,
Fă dreptate!

„Dacia Nouă".

LA CROITORIA
MIHAI MUNTEAN[U]
Strada Regina Maria Nr. 5
se lucrează cele mai moderne vestminte şi cu preţuri eftine.

Orașe din România-Mare

Palestina în Rodna-Veche?

Dacă învățații englezi, de sub conducerea profesorului Chapman, ar fi trecut înainte de aceasta cu doi ani, peste Ineu, în Transilvania, și n'ar fi fost mulcomiți de însoțitorii lor, profesorii universitari Murgoci și Meruțiu, că sunt pe pământul României, ar fi rămas frapați de idolența organelor administrative, cari nici după trei ani de domnie românească, nu și-au rupt atâta timp de la afaceri, ca să schimbe stâlpii treicolori, ce represintă suveranitatea vremurilor apuse, dela marginea întâiului cătun, de o veche graniță, care sintetizează prin botezul său, de Valea Vinului, realitatea bogățiilor imense ale Ardealului cutropit de jidani.

Și credeți, că astăzi după cinci ani de zile, s'a schimbat situația? Nu, căci prea des sosesc vagoane cu porumb...

Ca turiști „pour sange" fie, că și-au continuat calea pe jos, sau călare, au trăbuit să se abată peste târgușorul Rodna-veche, capitala plasei cu acelaș nume din județul Bistrița-Năsăud.

Sosiți aici, ar fi admirat ruinele unui trecut plin de glorie și virtuți cetățenești și ar fi deplâns sincer opera de ruinare, a epigonilor presentului funest.

Rodna-veche a Românilor a existat ca Buconium sau Radanium a Romanilor, aparținând legiunei a VIII romană. A fost un oraș cu renume, care prin pasurile cu aceleași nume făcea comerț cu aur, argint, și plumb cu cele mai îndepărtate centre de comerț ale Orientului, din acele timpuri.

Apogeul desvoltării sale l'a ajuns în secolul al XIII-lea când număra peste 40.000 suflete. Cu ocaziunea invasiei tătarilor din anul 1241 a fost devastat și prefăcut în cenușă, rămânând ca un memento al măreției de odinioară, ruinele bisericei credincioșilor de pe acele vremuri.

Până la desființarea graniței, în 1851, acest târgușor nu s'a putut făli nici cel puțin cu mirosul caracteristic jidovesc, necum cu vreun locuitor din descendenții lui Iuda. Regulamentul ostășesc al regimentului II de graniță interzicea categoric și sub pedeapsă, plasarea de paraziți în satele grănițărești.

Din 1851 până în 1914, sprijiniți de toate guvernele unguresti, au dat asalt asupra întregei văi a Someșului incuibându se mai abitir în satele bogate.

Numărul lor se urcă la începutul războiului, în târgușorul Rodnaveche, la vre-o 150 de persciunați.

Astăzi, mulțumită administrației care nu s'a conformat ordinelor spre a expulsa pe toți cei veniți după 1914, numărul lor se ridică la peste 600. Va să zică din 5300 de locuitori a zecea parte sunt jidani.

Iar dacă Iehova ne va ferici tot cu această administrație, putem lua la sigur ca peste 10 ani, dacă numărul locuitorilor jidani față de Români nu va fi mai mare, va fi cel puțin egal.

Astăzi întreg comerțul, industria și autoritățile sunt în mânile lor.

Weinberger, alias Wámbéry directorul societății Forestiere Rodnaveche aruncă miile pe champagnie și bietul badea Ion înghite mămăligă uscată pe stomacul gol.

Reiter Miksa, exploatează „picăturile" din pădurile grănițărești, având dreptul de a transporta toate lemnele căzute de vis maior sau bătrânețã și fiindcă este evident ca toți brazii, fagi, frasinii seculari, cedând toporului treabă să „pice" pustiește pe un preț rușinos averile grănițărești ale grănicerilor ajunși la sapă de lemn.

Pfeig, un jidov sosit din Galiția, care înainte de aceasta cu 10 ani nu avea ce mânca, își poartă balabesta și porodițele în mătăsuri sfâtuind țărănimea să fure lemne din pădurile comunale pentru a le putea vinde lui pe un preț de batjocură.

Are și astăzi cel puțin 10 vagoane de lemne în gară, lemne furate, pentru a le transporta în Ungaria.

Cerem cu toată energia, confiscarea acestor trunchi și distribuirea lor țăranilor săraci.

Lista jafurilor e fără d. sfârșit, iar dacă a-și enara toate pollogăriile s'ar cutremura orice român cinstit.

Legea sanitară prescrie ca fie care cadavru să zacă cel puțin 36 oare, fără de a fi înmormântat—la noi pe baza unei permisiuni speciale se îngroapă jidovimea imediat după decedare, sau cel mai târziu în aceiași zi.

Avem și o școală jidovească, care funcționează clandestin adunate fiind toate porodițele jidovești din plasa Rodnei vechi.

Ne-a mai bătut Dzeu și cu 3 cancelarii de advocați jidovi, Grün astăzi mort, Eskeles și Rácz. Acești doi din urmă, au cancelarii și în orașul Bistrița, și își rotunzesc zi de zi burta din gologanii țăranului, adunați cu multă trudă și năcaz.

Pe vremea ungurească, era un „Consum" care le mai ciuntea emulărea în jăfuirea populației, astăzi acest consum a ajuns spre bucuria tuturor jidanilor, la faliment.

Fostul primpretor unguresc, povestea unui domn vrednic de toată încrederea, că el primea la inceputul fiecărui an nou, o remunerație de 5000 coroane, pentru ca să mai închidă ochii, unde era nevoe.

Oare astăzi la cât s'ar ridica această sumă?

Intelectualii se ceartă pe chestia Dr. Simion Turcu advocat de bună speranță, care a mirosit vre-o șase săptămâni închisoarea parchetului din Bistrița.

Banca ungurească jidovească cu acționari ce taie cupoanele în Budapesta, își face mendrele în bună voie incasând câte 20—30 procente, ba și mai mult de pe spatele bietului econom.

Conversația să face în limba lui Tuhutum, fie pe stradă, fie în case. Să nu se uite că în acest târgușor sunt și peste 1000 de mineri maghiarizați, șovinișți, iredentiști.

Să mă credeți, că bietul Chapman și însoțitorii lui, sărbit de realitatea dureroasă a esclamat la plecarea sa: „Palestina în Rodnaveche!"

Cerem, *în interes superior de stat, delăturarea primpretorului Dr. Ioan Monda,* cărui nu îi ajunge vremea ca să se ocupe cu chestiile cele mai ardente în interesul masselor de țărani. O cerem aceasta cu atât mai mult cu cât minele de pirită din cari se estrage materialul necesar pentru muniție, sunt lucrate de muncitori unguri iredentiști, cari la un moment dat neavând frica nimănui, pot arunca în aer cea mai de căpetenie arterie de aprovizionare a armatei cu necesariile pentru obținerea muniției.

In locul lui ne trebue un caracter integru și o mână de fier, care să curăța plasa de parasiți, bolșevici și oameni de nimica.

Cluj, la 29 Ian. 1923.

A. Sodarul.

Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte!...

PRESA NOASTRA

Nici odată mai mult ca acum, dela războ încoace, nu s'a putut constata, vădit și neîndoielnic, pe deoparte, în general, marea importanță a presei, iar pe de alta, în special privitor la țara noastră, nemăsuratul neajuns, că această mare forță de conducere a vieței publice, intelectuale și economice, nu este a noastră, a Românilor, ci a străinilor, și încă, a celor mai primejdioși dintre toți: *a Jidanilor.*

Și pentru acei cari nu au constatat îndeajuns aceasta numai din felul cum este scrisă această presă, din felul cum sunt abordate în ea problemele politice, sau cum sunt comentate și mai ales inventate, — pentru aceștia și pentru acei naivi cari se mai lasă încă ameţiți de „democrația" și „independența", — gălăgios și impertinent exploatate în coloanele întregite și specific meșteșugite ale presei care vorbește exclusiv în numele opiniei publice românești, — dăm mai jos numele adevărate alăturate (unde s'a putut) de cele *de împrumut,* ale acelora străini cari pretind, cu o atât de mărginită insolență, *exclusivitatea reprezentanței generale a simțirei și cugetărei românești.*

Credem că, în acest fel, și acei cari s'au obișnuit a se lăsa vrăjiți de dulceagul graiu al unui *„Fagure"* sau de româneseul și vitejescul cuvânt al unui *„Plăeșu"*, de exemplu, — vor înțelege pe viitor ce au de făcut cu sfaturile pretențioase, lecțiunile naționaliste și îndemnurile politice, cu care, zilnic aceşti, mentori nechemați ai vieței noastre publice, strecoară în sufletul intelectualității neamului nostru otrava, lentă dar sigură, a defectismului, a neîncrederei și a internaționalismului anarhic și anticreștin.

Și anume, iată cine sunt acești scribi, cari, sub denumiri atrăgătoare și neaoșe românești, își distilează toată turpitudinea și lașitatea neamului lui Israel:

Em. D. Fagure (adica *Honigmann*), dela *„Lupta"*, atât de ardelean și de naționalistă (sunt doi frați): *Mendel Grünberg* sau cum își zice spre a prosti și el pe cei neștiutori: *Milian Maximin* care scrie la acelaș ziar jidovesc *„Lupta"*: și *Gh. Rosin,* la fel; apoi, răspândiți la toate ziarele așa numite *independente, socialiste,* sau *țărăniste,* după cele știute, mai sunt, pe lângă foarte mulți rămași nedescoperiți, următorii:

Iacob Rosenthal, ascuns sub cele mai variate pseudonime: Brauer, Samuel Blumenfeld, dela „Adevărul" și „Dimineața", care semnează „Traian Vlad", apoi *Brănișteanu,* mai mulți frați (*Braunstein*); *H. Streitmann,* dela aceleași ziare: *Frații Hefter* dela *„Lumea"* din Iași; *Ghelerter,* dela *„Aurora"*, *Daniel Grosmann; S. Albu (Veis), Șaraga Achil, Nachtigal, Gutmann, Bercovitz, Leon Ascher, Achil Scântee, Petreanu* (care se va fi numind *Stein*), *Marian* poate *Maier, H. Gad (Fikmann), Peltz,* care e și pe la *Biroul Presei; Clarnet,* care scoate revista proastă *„Se zice"* Calman Blumenfeld dela *„Opinia"* din Iași; *Bunescu* și *Lotar (Monterescu)* dela *„Aurora"* Max Kaufmann (Dan) *Eulemburg* zis *Ceacâru Weis* cel impertinent dela *„Brassói Lapok"*, Schoenfeld sau Sateanu precum și Mireanu din Iași; *Gabriel Dichter,* corespondent dela *Paris* la mai multe ziare; *Samson, Solomonovici* zis *Benone, Israel Heiftz,* din fosta ziarul primejdios *„Bucarestkia Novesti"*, precum și acei mulți, foarte mulți, de prin redacțiile tuturor ziarelor iridente din Transilvania, Bucovina și Basarabia, în coloanele cărora nu mai contenesc a asmuți contra unității românești, dorind și chemând necontenit, ca cei mai de sânge Unguri, Nemți și Ruși, fostele stăpâniri împilătoare ale neamului nostru.

Iată, așadar, cine formează marea majoritate a scriitorilor de ziare, îndrumători de opinie publică, dătători de lecți de patriotism și de certificate publice de buni Români!.. Iată, așadar, că aceștia sunt tocmai reprezentanții clasei de mijloc străine, deținătoare în covârșitoare majoritate, după cum se știe, a puterei care amenință tot mai mult neamul nostru cu izolarea păturei conducătoare de clasa țărănească, marea noastră generatoare de energie și vitalitate națională. Sunt, așa dar, acești factori, prin puterea necunoscută a armei lor de influențare a conducerei Statului și de pervertire a opiniei publice, pionii temerari ai celui de al doilea după cel înfrânt, mare dușman al unității noastre naționale: *desnaționalizarea prin disoluția internă.*

De aceia, după a noastră credință dintre toate scăderile — unele inerente timpului de tranziție ce-l străbatem, altele isvorâte din defecțiunile corijabile ale

---

— 7 — File de dosar

„Protocoalele înțelepților Sionului"

Traduse direct din rusește în franțuzește și precedate de o Introducere, de Roger Lambelin. (In românește de Neodacus).

Textul „Protocoalelor"

Urmare la

CAPITOLUL X

Pentru a ajunge acest rezultat, vom unelti alegerea de președinți cari au în trecutul lor o pată ascunsă, vre-o „panama" oarecare. Teama de descoperire, dorința proprie fiecărui om ajuns la putere de a-și menține privilegiile, avantajele și onorurile legate de condițiunea lor, vor face din ei executorii credincioși ai prescripțiunilor noastre. Camera deputaților va acoperi, va apăra, va alege președinții, dar îi vom detrage dreptul de a propune legi, de a le schimba; acest drept va fi atribuit președintelui responsabil, care va fi o jucărie în mânile noastre.

Puterea guvernului va deveni fără îndoială ținta tuturor atacurilor. Noi îi vom da, pentru a se apăra, dreptul de a apela la hotărârea poporului, fără a trece prin intermediarul reprezentanților săi, adică dreptul de a recurge la servitorul nostru orb, la majoritate. Afară de acestea, vom da președintelui dreptul de a declara războ. Vom motiva acest drept spunând că președintele, ca șef al întregei armate a țării, trebue s'o aibă la dispoziția sa pentru a apăra noua constituție republicană, al cărui reprezentant responsabil va fi.

In aceste condițiuni, șeful sanctuarului va fi în mânile noastre și nimeni, afară de noi, nu va mai conduce forța legislativă.

Vom mai detrage Camerii, introducând noua constituție republicană, dreptul de interpelație, sub pretextul de a salva secretul politic. Vom restrânge prin noua constituție numărul reprezentanților la minimum, lucru care va avea efectul de a micșora cu atât mai mult pasiunile politice și pasiunea pentru politică. Dacă, în contra ori-căror așteptări, ele se trezesc chiar în acest mic număr de reprezentanți, le vom reduce la nimic, prin un apel la majoritatea poporului...

De președintele republicei va depinde numirea președinților și a vice-președinților Camerii și ai Senatului. In locul sesiunilor parlamentare constante, vom limita ședințele Parlamentelor la câteva luni. Mai departe, președintele, ca șef al puterii executive, va avea dreptul de a convoca sau a disolva Parlamentul, și, în cazul disolvării, de a amâna momentul unei noui convocări. Dar, pentruca consecințele tuturor acestor acțiuni, în realitate ilegale, să nu cadă asupra responsabilității, stabilite de noi, a președintelui (lucru care ar fi dăunător planurilor noastre), vom sugera miniștrilor și celorlalți funcționari cari înconjoară pe președinte, ideea de a trece peste dispozițiunile acestuia, prin măsuri luate din inițiativă proprie; în acest chip, ei vor fi responsabili în locul său... Dăm statul de a încredința acest rol mai ales Senatului, Consiliului Miniștrilor, mai bine decât unui singur individ.

Președintele va interpreta după dorința noastră legile existente, cari pot fi interpretate în mai multe feluri; el le va anula când îi vom spune noi că e necesar; va avea dreptul de a propune legi provizorii și chiar o nouă schimbare a constituției, sub pretextul binelui suprem al Statului.

Aceste măsuri ne vor da posibilitatea de a distruge încetul cu încetul, pas cu pas, tot ceeace vom fi fost siliți să introducem în constituțiile Statelor înainte de apucarea frânelor puterii; vom trece astfel în mod imperceptibil la suprimarea ori-cărei constituții, când va fi sosit timpul de a grupa toate guvernele sub autocrația noastră.

Recunoașterea autocrației noastre poate sosi și înainte de suprimarea constituției, dacă popoarele, obosite de disordinile și caracterul ușuratic al conducătorilor lor, vor ajunge să strige: „Alungați-i și dați-ne un rege universal, care să ne poată uni împreună și să distrugă cauzele neînțelegerilor noastre: granițele națiunilor, religiile, calculele Statelor; un rege care să ne dea acea pace și acea odihnă pe care n'o putem obține dela conducătorii și reprezentanții noștri".

Știți foarte bine că pentru a face posibile asemenea dorinți, trebue să tulburăm în mod con-

ale firei noastre, — aceia care este *mai gravă, mai primejdioasă* şi *mai imediată în consecinţe*, este: *înstrăinarea presei*, corolarul firesc al înstrăinării puterei economice şi financiare.

Mai gravă, întrucât, prin însuşi rolul şi definiţia ei, presa este aceia care, călăuzind toate funcţiunile elementelor alcătuitoare ale formaţiunei de Stat, aşa precum am văzut că la noi le călăuzeşte, ameninţă, tot mai mult şi mai persistent, nu numai cu alterarea acestor funcţiuni, ci chiar cu distrugerea lor.

Mai primejdioasă, întrucât alterarea şi distrugerea aceasta, ajungând la maximum, cum tinde să ajungă, poate fi *definitivă* şi *fără remediu*.

Imediată în consecinţe, întrucât şi fără a fi ajuns la maximum de desvoltare, prin însăşi acţiunea ei de infiltrare în cele mai de seamă domenii, urmările se văd se simt şi încep să-şi dea roadele funeste.

Astfel este *în domeniul politic* unde ciocnirile de idei, curente şi energii creatoare ale vieţei publice sunt zilnic primite şi răsfrânte, exagerate şi falşificat, privite şi interpretate fiind numai prin prisma unui singur punct de vedere, străin de simţirea şi cugetarea neamului nostru, întrucât, după cum am arătat, străini şi vrăjmaşi cu desăvârşire ne sunt cei cari stăpânesc şi conduc acest mijloc de exteriorizare şi manifestare a vieţei publice, pe care îl dă presa.

Astfel este *în domeniul cultural* şi în toate manifestările de ordin intelectual, unde, — prin acelaş mijloc de exteriorizare, — al cărui monopol aceiaşi vrăjmaşi îl deţin, — ameninţat fiind însăşi geniul productiv al neamului nostru, sistematic şi progresiv înlăturat dela singura cale de evoluţie şi desvoltare: folosirea nestingherită a publicităţei, — am ajuns să constatăm, cu adâncă mâhnire, inferiorizare şi judaizarea literaturei, artei şi culturei noastre.

Tot astfel, precum şi *în domeniul economic*, — influenţat şi diriguit, în atingerea sa cu publicitatea, de aceiaşi stăpâni ai publicităţei arătaţi de noi şi cari sunt însăşi exponenţii finanţei şi economiei înstrăinate, — biata noastră viaţă organică de Stat este supusă necontenitelor ingerinţe şi directive, potrivnice, evident, liberei şi curatei noastre propăşiri naţionale, la care, atât drepturile cât şi inzestrălile ale naturei, ne îngăduie să râvnim.

Iată, dar, pentru ce ne putem îndeajuns, pe cât socotim de trebuitor, să stăruim în a îndepărta din calea intelectualităţei şi conducerei intereselor româneşti, ciupercele veninoase ale înstrăinatelor noastre organe de publicitate şi nu vom înceta de de a dori să ajungem timpul însuşi publicul cititor românesc, emancipat de sub tutele pseudointelectualismului presei străinate, va avea tăria morală şi patriotică de a-şi crea şi susţine o presă cu adevărat românească şi independentă.

INCHIDEREA UNIVERSITĂŢII DIN BUCUREŞTI

Universitatea din Bucureşti a fost definitiv închisă până la sfârşitul acestui an şcolar. Studenţii vor fi evacuaţi din căminurile cari toate s'au închis, bursele au fost retrase, conducătorii arestaţi şi ziarul oficial al întregei studenţimi „Cuvântul Studenţesc" suprimat şi confiscat. Colegii arestaţi au fost daţi în judecată, pentru a ispăşi ei singuri „crimele" studenţimii întregi. Noi nu putem admite aceste jertfe singuratice, şi vom îngriji ca să se respecte voinţa noastră: să se dea pedeapsă egală tuturor studenţilor, la fel de „vinovaţi" cu toţii. A pedepsi pe câţiva colegi izolaţi e o laşitate din partea guvernului, iar a permite ca să fie condamnaţi e o laşitate din partea studenţimii. Ne acuzăm pe noi înşine de aceleaşi crime şi delicte de care sunt acuzaţi colegii noştri arestaţi. Guvernul să binevoiască a ne trimite pe toţi la Jilava ori la Gherla, iar nu numai pe fraţii noştri singuratici şi cei mai preţioşi.

Aceasta e voinţa noastră.

Informaţiuni

— La adunarea de joi, 1 Febr. c. a centrului „Petru Maior" s'a făcut darea de seamă a delegaţiei trimise la Bucureşti, şi s'a votat cu unanimitate ratificarea comunicatului redactat de delegaţii întregei studenţimi, la Bucureşti. Ca un imediat efect al acestora, s'a executat a doua zi punctul 7 B. din comunicat, studenţii jidani fiind opriţi dela toate cursurile, ca şi până acum. Senatul universitar a decis în urma acestora suspendarea cursurilor universităţii din Cluj pe timp nedeterminat.

Duminecă 4 Febr. c. au avut loc votările pentru noul comitet definitiv al centrului studenţesc „Petru Maior" din Cluj. Biroul de alegere a fost constituit de d-nii Răhăianu Oliviu şi Botez St.

Seara a avut loc despoierea scrutinului şi proclamarea celor aleşi cari, întrunindu-se Luni 5 Febr. în adunare de constituire, au format următorul comitet: Preşedinte: *Alexa Gheorghe*, Vice preşedinte: *Magda Alexandru*, Secretar general: *Şuiaga Victor*, Casier; *Breazu Traian*, Secretari de şedinţă: *Crăşmariu Nicolae* şi *Georgescu Corneliu*, Bibliotecar: *Dşoara Zlatian Andaluza*, Vice bibliotecar; *Precup Ioan*, Arhivar: *Moţa I. Ion*, Controlor: *Trifan Ioan*, Membri în comitet; *Boeriu Olimpiu şi Chirca Avram*.

Urmează să se mai completeze următoarele locuri vacante. Academia Comercială, Academia de Agricultură, şi 1 membru din partea Facultăţii de ştiinţe.

In cazul când vor încuviinţa autorităţile universitare, va avea loc: Sâmbătă adunarea plenară a centrului pentru facerea raportului necesar, iar Duminecă 11 Febr. c. instalarea festivă a noului comitet şi predarea funcţiunilor vechiului comitet, în aula universităţii, cu ceremonialul obişnuit..

Dorim noului comitet succes în numeroasele şi grelele sarcini ce-l aşteaptă şi, asigurându-l de concursul întregei studenţimi, îi aducem aminte că momentele prin care trecem acum sunt fără precedent în viaţa universitară şi rolul ce trebue să-l aibă conducătorii studenţimii e şi el cu mult mai serios şi important decât a fost până acum. Nu ne îndoim de loc despre cuminţenia, patriotismul şi desinteresarea cu care vor porni la muncă noii reprezentanţi ai studenţimii clujene.

— La sediul studenţilor din Bucureşti, Bul. Elisabeta, s'au prezentat numeroşi cetăţeni, oferind ajutor şi adăpost studenţilor, după executarea deciziei de închidere a căminurilor.

— O ştire sumară ne anunţă în ultimul moment că se va amâna închiderea căminurilor din Bucureşti până după *întrunirea Marelui Colegiu al Universităţii* din Bucureşti, care se va ţinea în zilele acestea.

— Corpul de didactic dela liceul gr. cat. român de băieţi din Blaj va aranja un bal filantropic, în ziua de 12 Februarie 1923, în sala de gimnastică a liceului de băieţi.

— In urma refuzului repetat al studenţilor creştini de a primi pe studenţii evrei la cursuri, senatul Universităţii din Cernăuţi a hotărât închiderea Universităţii cu începerea zilei de 2 Februarie.

— Senatul Universităţii din Cluj, prin decizia din 6 Februarie, a hotărât desfiinţarea societăţii studenţeşti „Centrul Studenţesc Petru Maior" şi trecerea averii lui la Universitate. In altă parte a ziarului ne ocupăm în fond cu acest eveniment de o deosebită gravitate. Comitetul centrului „P. Maior" întrunit în şedinţa din 7 Febr., a înaintat Senatului un memoriu prin care, în cuvinte foarte respectuoase şi moderate, arătă punctul său de vedere şi cere grabnica revenire asupra deciziunii de disolvare, pentru a se evita consecinţa regretabile.

Noul casier al Centrului fiind ales dl *Trajan Breaz*, rugăm ca orice liste de abonamente pentru „Dacia Nouă" să se predea în viitor Dsale, în localul Centrului zilnic între orele 2—3.

— O nouă pedepsire a studenţimii. Direcţia Generală CFR, la ordinul guvernului, a retras toate carnetele de călătorie studenţeşti cu reducere. Studenţii nu vor mai putea călători cu reducere. O notăm şi pe aceasta, aşteptând încă altele...

— Luni 12 Februarie, orele 8 seara sub preşedinţia de onoare a dlui Dr. Alexandru Vaida-Voevod şi cu concursul artiştilor dela Opera Naţională şi Teatrul Naţional se va da un *Mare Festival* organizat de Centrul studenţesc „Petru Maior" din Cluj cu prilejul sărbătoririi semicentenarului soc. acad. „României Jună" a studenţilor români din Viena. Venitul este destinat fondului pentru ridicarea unui monument lui Mihail Eminescu în Cluj. Programul foarte variat se va afişa şi publica la timp.

EDITOR:
GHEORGHE GHILI

IOAN DUCA

lucrează cu cele mai reduse preţuri şi după cea mai nouă modă. Atelierul ∴ ∴ în Cluj, ∴ ∴

Pantofarul ∴român∴

STRADA REGINA MARIA No. 34. în curte.

TELEGRAMA!

Dacă voeşti se fi elegant, cercetează croitoria română a lui IOAN GIURGIU din Str. Bob No. 7. unde se efectionează cele mai elegante costume, după ultima modă franceză. ∴

PENTRU Domnii STUDENŢI UNIVERSITARI MARE REDUCERE.

Studenţii Români

se comande îmbrăcăminte numai la croitoria românească

Petricaş & companiştii

Cluj, Str. Memorandului No. 8.

PREŢURI REDUSE!

stant, în toate ţările, raporturile dintre popor şi guvern, pentru a ajunge să obosim întreaga lume prin desbinare, duşmănie, ură şi chiar prin martiriu, foame, inoculare a boalelor, mizerie, — pentruca creştinii să nu vadă altă scăpare decât de a recurge la suveranitatea noastră absolută şi întreagă.

Dacă dăm popoarelor timp să respire, momentul favorabil nu va sosi poate niciodată.

CAPITOLUL XI.

SUMAR: — Programul noii Constituţii. Câteva detalii relativ la lovitura de Stat propusă. Creştinii sunt nişte oi. Francmasoneria secretă şi reşedinţele sale dela suprafaţă. —

Consiliul de Stat va fi menit să secondeze puterea guvernului. Sub aparenţa unui corp legislativ, el nu va fi în realitate decât un comitet de redacţie al legilor şi decretelor guvernatorului.

Iată care e programul noii. Constituţii pe care o pregătim: Vom crea legea, dreptul şi tribunalul: 1) sub forma de propuneri corpului legislativ; 2) prin decrete ale preşedintelui (Republicii) sub formă de ordine generale; prin acte ale Senatului şi prin decizii al Consiliului de Stat; sub forma de ordine ministeriale; 3) în cazul când am găsi că e folositor, sub forma de lovitură de Stat. Acum, dupăce am stabilit în mod aproximativ acest *modus agendi*, să ne ocupăm cu amănuntele măsurilor cari ne vor servi să terminăm transformarea Statului în sensul în care am spus. Vreau să zic că ne vom ocupa de libertatea presei, de dreptul de asociaţie, de libertatea constiinţei, de principiul electiv, şi de multe alte lucruri cari vor trebui să dispară din repertoriul omenirei sau să fie radical schimbate de îndată ce noua constituţie va fi proclamată. Numai în acest moment vom putea publica toate ordinele noastre deodată. Mai târziu, orice schimbare simţitoare va fi primejdioasă, şi iată pentru ce: Dacă această schimbare se face în sensul unei severităţi riguroase, ea poate aduce după sine o desperare provocată de teama de noui schimbări în acelaş sens; dacă dimpotrivă, schimbarea se operează în sensul îngăduinţelor ulterioare, se va zice că noi înşine ne-am recunoscut greşelile, iar acest lucru ne va slăbi aureola infailibilităţii puterii noastre, sau se va zice că ni-a fost teamă şi că am fost siliţi să facem concesiuni, pentru cari nimeni nu ne va mulţumi, deoarece toţi vor crede că au avut dreptul la ele... Atât una cât şi celelaltă din aceste eventualităţi, ar fi deci păgubitoare pentru noua Constituţie. Noi vrem ca din ziua proclamării ei, când popoarele vor fi năucite de lovitura de Stat care se va fi operat, când vor fi încă sub puterea teroarei şi a nedumeririi, noi vrem ca în acel moment să recunoască cu toţii: că noi suntem atât de puternici, atât de invulnerabili, atât de tari, încât nu vom sta în nici un caz la tocmeală cu dânşii; că nu numai nu vom da nici o atenţie părerilor şi dorinţelor lor, dar că suntem gata şi avem posibilitatea să înăbuşim cu o autoritate indiscutabilă orice expresiune, orice manifestare a acestor dorinţe şi păreri; că am ştiut pune mâna dintr'o singură lovitură pe tot ceeace ne era necesar, şi că nu vom împărţi în nici un caz puterea noastră cu ei... Atunci îşi vor închide ochii şi vor aştepta desfăşurarea evenimentelor.

Creştinii sunt o turmă de oi, iar noi suntem pentru ei nişte lupi. Şi ştiţi ce păţesc oile când pătrund lupii în staul?

Deasemenea vor închide ochii înaintea ori-cărui lucru, deoarece le vom promite să le înapoiem toate libertăţile luate, atunci când duşmanii păcii vor fi potoliţi iar partidele reduse la neputinţă.

E inutil să mai spunem că vor aştepta multă vreme această întoarcere spre trecut...

Pentru ce am fi intentat şi inspirat creştinilor toată politica aceasta, fără a le da putinţa de a o pătrunde, pentrucă, dacă nu pentru a câştiga pe ascuns ceeace rasa noastră risipită nu putea câştiga pe faţă? Acest lucru a servit ca bază a organizării francmasoneriei noastre secrete care nu e cunoscută, şi ale cărei planuri nici nu sunt măcar bănuite de dobitoacele creştine, atrase de noi în organizaţia vizibilă a francmasoneriei, pentru a îndepărta astfel dela noi privirile bănuitoare ale fraţilor lor.

Dumnezeu ni-a dat nouă, poporului său ales, risipirea pe întregul glob al pământului, dar din această slăbiciune a rasei noastre s'a născut puterea care ne-a adus astăzi pe pragul dominaţiei universale.

Nu ne-a mai rămas decât puţin de zidit pe aceste fundamente.

— Sfârşitul capitolului XI. —

(Va urma.)

611. Tip. G. Ghili Cluj, Strada Regina Maria Nr. 51.